

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA“ KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lei,
rendes tagdíj évi 100 lei, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lei.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lei Negyed évre 40 lei
Fél évre 75 lei Egyes szám 3 lei

Alapítási tervezet!

A békeszerződés által teremtett új helyzet közgazdasági életünkben mélyreható változásokat idézett elő. A változott viszonyok szülte körülmények kötelezővé tették gazdatársadalmi intézményeinkre is a budapesti központjuktól való elszakadást. A parancsoló szükségszerűségnek ugy a „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó községi hitelszövetkezetek eleget tettek és előbbieket megalakították a „Hangya“ szövetkezetek központját Nagyenyed székhellyel, utóbbiak a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségét Kolozsvár székhellyel.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetén van mostan a sor, hogy üzletének folytathatása céljából, idevaló érdekeltiségeivel s a budapesti központtól való elszakadást kimondja és új, önálló biztosító intézetet alapítson Románia területére.

A szövetkezet itteni vezetősége, az új intézet alapítóival együtt ezirányban az első lépést az alapítási tervezet, illetve aláírási felhívás kibocsájtásával megtette. T. Gazdatársainkon van a sor, hogy a Gazdák Biztosító Intézetének megalapítását és nagyra fejlődését lehetővé tegyék!

Kettős feladat vár T. Gazdatársainkra e téren. Az egyik: a részvényjegyzés. Ennek olyan arányúnak kell lenni, hogy az intézet egész tőkéje lehetőleg a gazdaközönség kezében legyen! A másik: az új intézet támogatása. Gazdának csak a Gazdák Biztosító Intézeténél szabad biztosítani! Mi kell az intézetet nagyra tegyük, a mi támogatásunk és biztosításaink kell lehetővé tegyék, hogy az intézet multjához méltóan feleljen meg hivatásának!

A biztosítási üzletágnak Romániában való folytatására a szövetkezetével szemben a részvénytársasági forma bizonyult alkalmasabbnak, ezért az új intézet is ebben a formában fog megalakulni. Új köntösében is megfogja őrizni azonban a tradíciókat, amelyek a gazdákkal szemben altruizmusra kötelezik.

Alább közöljük az alapítási tervezetet, amelyhez csatolt aláírási iv egyesületünk titkári hivatalában is aláírható naponta a hivatalos órák alatt.

Alapítási tervezet.

„Alulírottak a biztosítási ügy intenzív fejlesztése és a Gazdák Biztosító Szövetkezte itteni üzleteinek átvétele és folytatása céljából, egyelőre ideiglenesen Arad, később Kolozsvár székhellyel Gazdák Biztosító Intézete r.-t. alapítását tervezzük a következők szerint:

1. A vállalat tárgya: az összes kár- és életbiztosítási ágazatokban biztosítások vállalása és viszontbiztosítás.
2. Tartama: a vállalat határozatlan időre alakul.
3. Alaptőke: 4 millió leu (négymillió leu), amely 10.000 darab (tízezer darab) egyenként 400 leu (négy száz leu) névértékű és bemutatóra szóló részvényre oszlik.

4. A részvényaláírás ideje: 1921 június hó 30.

5. Az alaptőke 50 százaléka, vagyis részvényenként 200 leu (kettő száz leu) és az alapítási költségek fedezésére 20 leuban megállapított összeget, tehát részvényenként 220 leut a jelen tervezeten történő részvényjegyzéssel egyidejűleg Aradon: az Arad—csanádi Gazdasági Takarékpénztár R.-t.-nál, az Aradmegyei Takarékpénztár R.-t., a „Victoria“ Takarékos és Hitelintézetnél. Brassóban: a Brassói Népbank R.-t., az „Albina“ Takarékos és Hitelintézetnél, a Banca Generala a Tarii Romanesti fiókjánál. Kolozsváron: az Erdelyi Bank- és Takarékpénztár R.-t.-nál, a Banca Centrala pentru Industrie si Comert R.-t., a Banca Generala a Tarii Romanesti fiókjánál, Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.-t.-nál. Temesváron: a Sváb Nemzeti Bank R.-t.-nál és annak vidékén levő összes fiókjainál, a „Timisiara“ Institut de Credit si Economie R.-t.-nál. Marosvásárhelyen: a Kereskedelmi és Hitelbank R.-t.-nál, valamint mindegyik itt fel nem sorolt helyen a Gazdák Biztosító Szövetkezte megbízottainál.

Az alaptőke további 50 százaléka, vagyis részvényenként 200 leu az alapszabályokban megállapítandó módon lesz befizetendő.

6. Az első igazgatóságot három évre az alapítók nevezik ki.

7. Az alakuló közgyűlés Aradon, a Gazdasági Egyesület tanácsstermében lesz megtartva, melyre a részvényesek ajánlott levélben lesznek meghíva.

Arad—Kolozsvár, 1921. évi április hó 10.

Br. Jósika Gábor s. k.

az E. G. E. elnöke, Kolozsvár.

Aradmegyei Takarékpénztár

Ring s. k.

Fodor s. k.

Blaskovits Ferenc s. k.

Délvidéki Földm. Gazd. Egl. elnöke, Temesvár.

Kintzig János s. k.

ny. főispán földbirtokos, Arad.

Dr. Evian János

a Banca Generala a Tarii Romanesti igazgatója,
Kolozsvár.

Dr. Suciú János s. k.

ügyvéd, Kolozsvár.

Dr. Avramescu László s. k.

volt prefektus, Arad.

Vásárhelyi Józsi s. k.

földbirtokos, az Aradmegyei Gazdasági Egylet
elnöke, Arad.

Depner Péter s. k.

földbirtokos, Kiülye.

Nica Demeter s. k.

birtokos, Moroda.

Dr. Kováts János s. k.

ügyvéd, Marmaroszliget.

Sváb Nemzeti Bank R.-t.

Blaskovits s. k.

Novotny s. k.

Dr. Novák Aurél s. k.

birtokos, Pécska.

Dr. Popescu Adrian s. k.

prefektus, Marosvásárhely.

Gyárfás Elemér s. k.

földbirtokos, Közgazd. bank elnöke, a Kisküküllöm.
Gazd. Egylet elnöke, Dicsőszentmárton.

Szász István s. k.

ny. jószágigazgató, Kolozsvár.

Gyalui Rosenberger Sándor s. k.

nagybérnök, Kolozsvár.

Hirsch Ödön s. k.

Szeszgyárosok Szöv.-nek elnöke, Kolozsvár.

Leölkes Béla s. k.

a O. B. Sz. igazgatója, Arad.

Becker Ferenc s. k.

kisbirtokos, Angyalkut.

Dr. Mihali Tivadar s. k.

birtokos, Kolozsvár.

Meghívó.

Az E. G. E. igazgató-választmánya 1921. évi május hó 18-án, d. u. fél 4 órakor, Kolozsvárt, az E. G. E. Attila-utca 10. sz. alatti szék-házában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait ezton hívja meg

Kolozsvárt, 1921. május 10-én

az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések.
2. Titkári jelentés.
3. Esetleges indítványok.

Védekezés a peronoszpóra ellen.

Irta: Schöppner Sámuel,
nyug. ktr. szőlészeti felügyelő.

Erdély szőlőiben az utolsó években a Peronoszpóra igen sok kárt tett, különösen az alsóbb fekvésű szőlőkben és olyan szőlőkben is, melyekhez nagyobb víz — tó, folyó — vagy mocsár és vizes rétek közel vannak, de olyanokban is, a melyek keskeny, alacsony, nem eléggé szelős völgyekben vannak.

A kár a legtöbb helyen 50—80 sőt 100 %-os is volt. Sok szőlőgazda a Peronoszpóra — jobban mondva a hiányos védekezés — okozta kárt, csak néhány évi kitartó szorgalmas munka révén képes kiheverni. Ez a nagy kártétel indított arra, hogy az érdeklődő szőlő birtokosoknak a peronoszpóra elleni védekezés körül szerzett sok évi tapasztalataim alapján rövid, szerény tanácscsal szolgáljak a következőkben:

Előre sietek kijelenteni, hogy egyfelől különleges erdélyi klimánk következtében, másfelől pedig mivel a peronoszpóra mostanában sokkal veszedelmesebb mértékben, alakban — különösen a virágzásban levő fürtök meg a fiatal bogyók megtámadásával — lép fel mint régebben, a „Védekezés mikéntje“ régi védekezésünktől sokban eltérő kell hogy legyen, de más mint az Erdélyen kívül fekvő szőlőkben is.

A védekezés áll:

I. a, permetezésből (permetezni a leveleket fürtöket és hajtásokat kell). II. a porozásból (porozni csak a fürtöket kell). III. abból, hogy a szőlő legyen mindég gaz és burján mentes és a válogatás meg egyéb zöld munkák, kötözés (ez minden lazán és szelősen történjék) és a csonkázás végeztessenek el mindig minél pontosabban. A permetezéshez csak kékköves meszes vizet használjunk Porozáshoz pedig csak rézkénpor. Csupán csak ezek a biztos és hatásos védekező szerek; — minden más szert mellőzzünk, bármilyen szép, tetszetős, praktikus színezetű indokolással is ajánlja azokat valaki.

A permetező víz elkészítése.

Az első permetezésnél 100 liter (10 veder) vízhez adunk 1 kiló rézgálicot (kékkövet) és 2 2 kiló oltott meszet. A későbbi permetezésnél pedig 100 liter (10 veder) vízhez adunk 1½ kiló kékkövet, és 3 kiló oltott meszet. A kékkő megfelelő mennyiségű vízben használat előtt legkorábban 1 nappal feloldandó, 5—8 óra alatt is, összetörve, hideg vízben is feloldódik; különösen tiszta folyó, patak vagy esővízben igen hamar oldódik. A meszet pedig rongyon vagy szitán át (folytonos keverés közben) hozzá adjuk

a már részben felhígított kékköves vízhez. Sok esetben az így elkészített kékköves víz perzsel úgy a leveleken, mint a fiatal fürtökön is mert, a mész a kékkő máró (perzselő) hatását nem vette el. Ennek elkerülése végett igen célszerű, ha a kékköves víz elkészítésénél piros lakmusz papírost használunk (A patikában kevés pénzért annyit adnak, hogy 2—3 évig elég). E papír igénybevételével megtudjuk, hogy mennyi meszet kell a kékköves vízhez hozzáadni, még pedig a következő módon. Egy piros lakmusz papírszeletet a kékköves vízbe mártunk, a mészből vagy mésztejből pedig folytonos keverés közben annyit, illetve addig adunk a kékköves vízhez, amíg a piros lakmusz papírszelet meg nem kékül. Az így elkészített kékköves víz már nem perzsel. Ha lakmusz papirossal nem rendelkezünk akkor arra kell a permetező víz elkészítésénél figyelni, hogy annak színe égszínkék (gyengén fehéres) legyen, de semmi esetre sem zöldes kék, a mi igen kevés mésztartalomra vallana.

A rézkénpor elkészítése.

Miután sokszor a forgalomba kapható rézkénpor régi eredetű vagy nedves helyen tartatott s így annak hatása nem kielégíthető, én azt — saját szükségletemre — házilag állítom elő. Ha valaki nem bizik a forgalomban levő rézkénporban, úgy ajánlom annak házilag való előállítását a következő képen: 10 kiló rézkénpor előállításához kell. 1 kiló kékkő, 1 kiló igen finom átszított égetett (tehát nem oltott) jó száraz mészpor és 8 kiló igen finom kénpor (Schwefelblume). Az 1 kiló kékkövet befesszük egy közönséges lábosba, a lábos kemenczére tesszük és egy rossz kanállal vagy fa darabbal addig keverjük, a míg a kékkőből finom hammu szerű por lesz, a mi rövid idő alatt bekövetkezik.

A nyert port finom szitán átszítáljuk és a vissza maradt darabocskákat újból a lábosba és a kemenczére vissza tesszük s addig keverjük a míg azok is porrá nem válnak, szitán átszítáljuk és a kiló kékkőből nyert és lehült port a már szintén finoman szitált 1 kiló mészporral össze keverjük (a míg a mész a kékkövet közömbösíti) és azután a 8 kiló finom kénporral egyenletesen összekeverjük. Az így nyert rézkénpor használatáig igen száraz helyen tartandó és ezen keverékkel nem csak a fürt peronoszpóra ellen védekezünk sikerrel, hanem egyúttal a Lisztharmat ellen is a mely ugyan Erdélyben csak kismértékben és csak szorványosan lép fel.

Első permetezés.

A permetezésnél a legelőbb nagy hibát követnek el azzal, hogy vagy igen korán vagy igen későn permeteznek. Az első permetezési időpont eltalálása bázissa az egész sikeres védekezésnek. Naptári időhöz igazodni nem lehet, csak a szőlő fejlődéséhez. Először akkor permetezünk 1%-lével a mikor a legkorábban virágzó szőlő fajok így pl. a leányka szőlő fürtjein a legelső virág mutatkozik. A leányka szőlő néhány nappal hamarabb virágzik mint a legelterjedtebb borszőlő fajtaink. A leányka szőlő az időjárás szerint május 25 és június 6-ika közt szokott virágozni. A permetezést megelőzőleg néhány nappal a szőlőt okvetlenül meg kell válogatni; a jövő évi magfákat — ha elég hosszúak — lazán a karóhoz kell kötni, a felesleges hajtásokat többször le kell törni és a fürtöket tartó hajtásokat ha ezek is elég hosszúak — a legfelső fürt felett három levélre vissza kell csipni. Mind

ezeket azért kell a permetezés előtt elvégezni, hogy úgy a fürtök, mint a megmaradt hajtások és levelek is minden oldalról jól megpermetezhetők legyenek.

Második permetezés.

Másodszor permetezünk 1½ % lével a virágzás befejezésekor vagyis az első permetezés után 15—18 nappal. E permetezést megelőzőleg megint rendezendő a szőlő zöld munkája.

Harmadik permetezés.

Harmadszor permetezünk ugyancsak 1½ % lével a második permetezés után 3—4 héttel. Ezen permetezés előtt is a szőlő zöld munkája megint rendezendő.

Negyedik permetezés.

A negyedik permetezésre már csak igen ködös és esős idő járáskor van szükség 1½ % lével július hó végén, vagy augusztus hó első napjaiban.

Porozás.

Az első permetezés után 2—3 nappal a fürtök rézkénporral beporozandók. E munka csak azalatt végezhető kellő eredménnyel, amíg a harmat fel nem szárad, szóval míg a fürtök még nedvesek. Tehát mikor félig meg van virradva, hogy sokat végezhesünk, már a munkához hozzá kell fogni. A második porozás a virágzás befejezése után azonnal eszközözendő.

Általános tudnivalók.

1. Rendes körülmények között, ha az első és második permetezést és ezeket megelőzőleg a szőlő zöld munkáit pontosan végezzük, porozásra szükség nincsen. Az utolsó két év nagy peronoszporás esztendő volt és saját szőlőimben dacára ennek, mert pontosan permeteztem és a szőlő zöld munkáit pontosan végeztem, egy bogyó sem volt megtámadva, pedig nem poroztam.
2. Tekintettel egyfelől, arra, hogy szőlőinket jégverés érheti és másfelől arra, hogy a mikor permetezniük kellene az esetleges tartós esős időjárás miatt nem permetezhetünk, okvetlen porozni kell, miért is mindenkinek ajánlom, hogy rézkénporra akár vétel útján akár saját készítés útján előre tegyen szert.
3. Állott vizet permetezésre ne használjunk.
4. A permetező víz finoman, ködszerűen permetezendő úgy a hajtásokra, levelekre és fürtökre is. A permetezőcső végét nem kell közel tartani a megpermetezendő tőkéhez.
5. A levelek felső és alsó lapjai is megpermetezendőek.
6. Ha az eső lemosta a permetezést, azonnal újból permetezni kell.
7. A rézkénpor legyen finom porszerű állapotban, ha csomós meg kell szitálni és a csomokat el kell távolítani. A csomokat összemorzsolni és felhasználni nem ajánlatos.
8. A rézkénpor a fuvókból (legjobb a kézi fuvók) porfelhőszerűleg finoman szórandó ki. A fuvó végét nem szabad közel tartani a fürtökhöz. Kézi fuvó sokfajta van, a legjobb az a mely a medgyesi gazdasági tanintézetnél látható és a milyent én csináltattam Dicsőszentmártonban a Bádógaru gyárban.
9. Jégverés után a fürtöket másnap reggel harmaton azonnal porozni kell és 1—3 napon belül a szőlőt megpermetezni.
10. Virágzáskor lehet permetezni és porozni is a szőlőben, sőt bármilyen munkát is végeztünk, anélkül, hogy ennek káros következményei lennének. Ha az esőzés akadályoz pontos permetezésünkben a fürtöket szorgalmasan porozni kell.
11. Peronoszporás időben nem szabad a csonkázással a szakkönyvekben előirt szokásos időt, augusztus közepét

vagy végét bevárni, hanem már júliusban mikor is a karóhoz kötött hajtások lógnak lefelé és beárnyékolják, sötétte tesszik az egész szőlőt, okvetlenül csonkázni kell. Ezzel a szőlőt szellőssé, világosabbá tesszük és szárazabbá is, mert a harmat és esővíz könnyebben felszikkad és így a peronoszpora terjedése csökkenni fog. Igaz, hogy a korai csonkázás következtében a maglák felső rügyei kihajtanak, de ez ne aggasszon senkit sem, mert nem megy a jövő évi termés rovasára.

A sikeres védekezés sok munkával jár, de hiszen örömet ma csak a jól végzett munkában lelhetünk és csüggedés nélkül szorgalmasabban kell dolgoznunk mint valaha.

A fuzárium.

Irta: Dr. Nagy Endre.

I.

Egy ideig nálunk ismeretlen növénybetegségre óhajtom gazdatársaim figyelmét felhívni, mely Németországban, a svéd partokon és Keletáziában régóta súlyos veszteségeket okoz a növénykórtan tudósai és gyakorlati gazdák évtizedek óta küzdenek ellene. Mi abban a boldog hitben éltünk, hogy hazánk kontinentális — száraz — éghajlata alatt a gabonán nem fordul elő e betegség. Talán igazunk volt, talán nem. Ezt ma nehéz lenne eldönteni. E sorok írója külföldön tanulmányozta a fuzáriumot éveken át és egyike volt azoknak, kik mindig azt állították, hogy a fuzárium a Kárpátok övezte területen nem pusztítja a gabonát. Hazatérte után azonnal észlelte azt egy tavasz-buza mintán, mely Szolnodoboka egyik községéből származott s melyben a buzaszemek 17—20 százaléka volt fertőzve. Az illető uradalom nem tudott pontos felvilágosítást adni a baj eredetéről, de tény az, hogy őszi buzája szintén fertőzött volt és ma panaszkodik, hogy vetései egymásután pusztulnak el s nem segít rajtuk az idej aranyos május.

Nem lehetetlen, hogy a bajt szintén a világháború áldásai közé sorozhatjuk. Importálhatták valamelyik tengerparti államból, Német, Orosz, vagy a régi Románia egyik fertőzött vidékéről. De tény az, hogy ma itt van. Csíráztatási kísérleteinknél hetenként felbukkan. Eddig őszi és tavasz-buza, zabon, kukoricán, répamagon és paradicsom palántákon észleltük. A magyar szakirodalom annyira hallgat róla, hogy még egyik kiváló szakemberünk is csodálkozva hallgatta, hogy mivé fejlődött Szibéria keleti részén e „lényegtelen“ növénybetegség és mint szajtija néha az éhínségbe óriási területek lakosságát.

Ismerkedjünk meg e veszedelemmel míg kicsiny és igyekezzünk elkerülni idejekorán Kelet-szibéria nyomorát. E helyen — természetesen — kénytelenek leszünk a dolog tudományos részének és a rendelkezésünkre álló adatok nagyrésznél közlésétől eltekinteni.

A fuzáriumot az orosz nép „pjáni chljeb“-nek nevezi, ami magyarul részeg kenyeret jelent. Az elnevezés onnan ered, hogy a fuzáriummal fertőzött gabona kenyere súlyos főfájást, gyomorgörcsöket, hányást és szédülést okoz. Ez terelte rá az orosz kormány figyelmét is. A humuszban gazdag Amur és Ussuri völgyeibe kivándorolt orosz telepes között a jelen század első éveiben olyan vehemenciával lépett fel a

gyomor-baj, hogy a lakosság panasza Szentpétervárig hallatszott. 1912-ben egy Naumav nevű fiatal tudóst küldtek ki az állandó panaszok megvizsgálására, ki azóta a fuzárium gombabetegség tanulmányozásával világhírré tett szert. E sorok írója és dr. Kiss Árpád nem ismerve Naumav kutatásait önállóan vizsgálták meg a kérdést és kutatásaik eredményei megegyeznek a Naumavéval.

A fuzárium betegséget sápadt, halvány, fehéres szemek jelenléte árulja el a buzamin-tában. Az ilyen szemek vagy összeaszottak, vagy a rendesnél is jóval duzzadtabbak. A mag fajsúlya kisebb a normálnál. Vizsgálataink szerint Kelet-szibériai tavasz-buzánál 72.9 klgr. volt az egészséges és csak 64.4 klgr. a fuzáriumtól fertőzött buza hektóliter sulya. A fuzárium 8 és fél kilóval (11.6 százalékkal) csökkentette a hektólitersúlyt. Mít jelent ez, ha sikerül egyszer a fuzáriumnak a világhírű magyar buza minőségét is tönkretenni! Ugyanígy eredményre jutunk, ha ezer buzaszem sulyát vizsgáljuk meg. Egészséges magból 20.3 grammot nyomott ezer szem és csak 16.5 grammot a fuzáriummal fertőzött szemek. 3.8 gr.-al csökkent a suly, ami 18.7 százalék veszteségnek felel meg.

Ime csak az első adatok! A gabona élvezete gyomorgörcsöt, fejfájást, szédülést okoz; a hektólitersúly 11.6 százalékkal, az ezer szem sulya 18.7 százalékkal csökken. Hiszünk, hogy ennyi elég egyelőre ahhoz, hogy minden gazda komolyan fogja föl a fuzárium veszedelmet.

Fegyvert a pásztoroknak és erdőőröknek!

Minden oldalról panaszok jönnek hozzánk, hogy a pásztoroknak, erdőőröknek, sőt az erdővidéken lakó kisgazdáknak is nem adnak ki fegyvereket. Legutóbb Kézdivásárhelyről jelentették, hogy Torján a múlt héten 29 drb. juhot vittek el a farkasok az erdei legelőkről.

A hadi és egyéb érdekeknek is megvan a maga határai, amelyek nem mehetnek a köz-, vagy a magánosok rovására kártérítési kötelezettség nélkül. A rendelet meg van arra, hogy az erdőőrök kaphatnak fegyvert, követel-jék tehát gazdatársaink, ha másképpen nem me-gyen, mert a károk megtérítését biztosan nem lesz majd kitől követelni. Ha tényleg nézzük és csak tudomásul vesszük a károkat, sohasem fogunk tudni azok ellen védekezni. Ha az ille-tékes főszoigabirodság nem intézkedik, fordul-janak a felettes hatóságokhoz. Hadizónában, hol fegyvert nehezebben lehet szerezni és a duvadak károkat tesznek, úgy a katonasághoz forduljanak hajtóvadászatok tartásának elren-deléseért.

Törvények, rendeletek.

A K. T. rendelettvörvénye alapján bérbe adott földek hasznbérére

és a kártérítési perek ügyében 3618. sz. alatt a következő rendelet jelent meg 1921. ápr. 12-én. Mi államminiszter, az agrárbizottság elnöke: Szemelött tartva az agrárbizottság kolozsvári osztályának 1693/1921. számú föltérjesztését, amelyben bejelenté, hogy egyes birtokosok vagy bérlők panaszt emeltek a falusiakkal szemben, akiknek a Kormányzó-Tanács 827153/919. és 23393/920. számú rendeletei alapján területek kényszerbérletbe adtak. Szemelött tartva, hogy

5617 számú rendeletünkkel intézkedtünk, hogy a jövőben ne adassék kényszerbérletbe más, csak azok a területek, melyek kisajátítás alá esnek. Szemelött tartva, hogy zavarok elkerülése végett ugyancsak az említett rendelet 3. szakasza alapján intézkedtünk, hogy azok a határozatok, amelyek nem a törvény keretein belül vagy pedig más hatóságok által (főszoigabirák, gazdasági tanácsosok) hoztak, hivatalból érvénytelenítendő, viszont a jelenlegi bérlők (falusiak) a folyó gazdasági év végével a birtokból eltávolítandók; tekintetbe véve, hogy ezáltal a rendelkezés által nem változott meg a jogi viszony a birtokosok vagy bérlők és falusiak között az arra az évre vonatkozó bérlet és hasznbér szempontjából; tekintetbe véve, hogy ez a rendelkezés átmeneti intézkedés volt a törvénybe lépés idejéig, fellebbezések és esetleges kártalanítási eljárások elkerülésének céljával; szemelött tartva, hogy egyes bíróságok 5617/920. számú rendeletünk 3-ik szakaszának hibás értelmezése alapján helyet adtak a kár megállapítása céljából indított panaszoknak; elrendeljük:

1. szakasz. Mindazon esetekben, amelyekben a tulajdonosok vagy bérlők, akiknek földje a Kormányzó Tanács 827153/919 és 20393/920. számú rendeletei alapján kényszerbérletbe adtak és ezen területek az 5617/920. szám alatt kiadott rendeletünk 3-ik szakasza alapján a gazdasági év végével visszaadandók, nem követelhető a falusiakkal szemben a birtokosok vagy a bérlők részéről csak a megállapított hasznbér legyen az akár a kényszerbérletbe adó hatóság, akár pedig a megyei bizottság által megállapítva.

2. szakasz. Bármiféle kártalanítási követelések a birtokosok vagy bérlők részéről a falusiakkal szemben, amelyek az 5617/920. számú rendelet 3-ik szakaszának másféle értelmezésén alapulnak, nem vehetők tekintetbe.

3. szakasz. Jelen rendelet mint az 5617/920. számú rendeletünk 3-ik szakaszának magyarázó utasítása visszaható erővel bír. *Constantin Caroflid* államminiszter az agrárbizottság elnöke.

A bevetett területek kényszer bérbe adása.

A megyei agrárbizottság elnökeihez a kényszer bérbeadások ügyében 2049/021. sz. a. Petrini államtitkár a következő rendeletet intézte: Egyes megyei bizottságok különböző okokból kényszer bérletbe adtak olyan területeket, amelyek a törvényes injézkedések alapján nem esnek kisajátítás illetve kényszerbérlet alá, viszont más területek a kényszerbérlet alól mentesítettek, az 5617. és 30313. számú rendeletekben ezen kérdésekre vonatkozó rendelkezések ellenére. A falusiak vagy birtokosok föllebbezése alapján a hozott határozatok hatályon kívül helyezettek vagy fognak helyezni, az új határozatokból pedig önként következik, hogy azok a területek, amelyek törvénytelen módon kényszerbérletbe adtak a jogosultaknak vissza adassanak. Az első határozat alapján ugy a birtokos valamint a falusiak *jóhiszeműleg* megmunkálták a nekik meghagyott földet és ezzel tényleges állapotot teremtettek a felülvizsgálat folytán hozott határozattal szemben. Ebből az okból a bevetett területekre vonatkozó új határozatok végrehajtása elégedetlenséget okoz a felek között. Az új határozatok végrehajtása alkalmából fölmerülő zavarok elke-

rülése céljából kérjük a következőképen eljárni. Abban az esetben ha a megyei bizottságok végleges határozatai értelmében kényszerbérletben adott területeken akár őszi akár tavaszi vetések vannak ezek maradnak azoké, akik azt eszközölték. Abban az esetben, ha a birtokos vagy bérlő vetéseket eszközölt falusiaknak adandó terület egyrészén köteles a jogosult falusiaknak birtokának kisajátítása alól mentesen maradt részből hasonló nagyságu és minőségű területet adni. Amennyiben a tulajdonos vagy a bérlő nem rendelkezik olyan földek felett, amelyeket a bevetettekért a falusiaknak cserébe adjon, ezen esetben arra kell törekedni, hogy a falusiak és tulajdonosok vagy bérlők között közös megegyezés jöjjön létre akár úgy, hogy a falusiak végezzék a hátralevő munkákat és a tulajdonossal vagy bérlővel együtt osztozzanak a termésben olyan mértékben, amilyen szakmány munkáltatás esetén járna, akár pedig úgy, hogy a falusiaknak egy másnemű ellenérték adassék, amelyet ők elfogadni hajlandók. Abban az esetben, ha a falusiak bevetették a tulajdonosnak visszajáró területeket, az 5617. számú rendelet 3-ik szakasza és az említett 3 ik szakaszát magyarázó 3618-ik számú rendelet alapján ezek a földek a gazdasági év végéig a fent jelzett rendeletben felsorolt feltételek mellett a falusiak használatában maradnak. A kiegyeztetési tárgyalások tulajdonos vagy bérlő és falusiak között a megyei bizottság elnökségének kiküldöttje, a gazdasági tanácsos útján helyszínen tartandó és erről a felek által aláírt jegyzőkönyv veendő fel. Amennyiben megegyezés nem jött létre a gazdasági tanácsos döntés céljából az iratokat fölterjeszti. A békítés jellegével bíró határozatok, valamint az ezen alapon hozott döntések az eredeti iratsomók kiegészítő részét képezik. *Petrini*, az agrár-bizottság osztályának igazgatója.

A Monitorul Oficial május 2-iki számában megjelent rendelet szabályozza a valutának az országból való kivitelét. A rendelet szerint engedély nélkül semmiféle valutát külföldre kivinni nem szabad, kivéve bármely állam pénzneméből 1000 egységet kitevő (1000 francot, 1000 lírát, 1000 leit) összeget. Ezeknek az összegeknek a kiviteléhez engedély nem szükséges. Járadékok, vagy részvényeket román állampolgár külföldre nem vihet ki.

Egyleti élet.

Kérelem az E. G. E. kiállítási szakosztályának tagjaihoz!

Az E. G. E. állatkiállítási szakosztálya 1913. évi április hó 20-i közgyűlésén kimondta, hogy tekintettel a szakosztály szerény anyagi helyzetére, kéréssel fordul a szakosztály azon tagjaihoz, akiknek birtokában kisorsolatlan kiállítási részjegyek vannak, hogy azok értékét a szakosztálynak adományozni sziveskedjenek. E tárgyban korábban kibocsátott körlevelünkre eddig 120 drb. részjegy adományoztatott vissza a szakosztálynak.

Azon körülmény okozta annakidején a közgyűlésnek ily értelmű határozathozatalát, hogy az egyleti kiállítások nem jártak olyan anyagi eredménnyel, hogy azok révén akkora jövedelmet lehetett volna kimutatni, hogy a részjegy szelvények kisorsolhatók lettek volna. Minthogy pedig a jövőben erre még kevesebb

a kilátás, a közgyűlés határozata alapján most ismételtén is azon kérelemmel fordulunk a szakosztály igen tisztelt Tagjaihoz, hogy amennyiben még birtokukban volna szakosztályi részjegy, azt a szakosztálynak ajándékozni, illetve annak kisorsolás útján leendő beváltásáról a szakosztály javára lemondani sziveskedjenek.

Amennyiben fenti kérésünket az igen tisztelt Tagtárs Urak a maguk részéről teljesítőnek tartják, úgy kérjük sziveskedjenek a kezeik közt levő részjegyeket az E. G. E. titkári hivatalához (Kolozsvárt, Attila-u. 10.) mielőbb beküldeni. Szíves értesítést minden eshetőségre nézve tisztelettel kérve, vagyunk

Kolozsvárt, 1921. május 5-én.

Gazdatársi üdvözléssel:

Br. Jósioa Gábor s. k., *Török Bálint* s. k.,
sz. o. alelnök. sz. o. előadó.

Meghívó. Az E. G. E. állatkiállítási szakosztályának végrehajtó bizottsága f. évi május hó 18-án d. u. 3 órákor Kolozsvárt, az E. G. E. székházában, Attila-u. 10. sz. a. ülést tart, amelyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívja Kolozsvárt, 1921. május hó 10-én az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Kolozsvár sz. kir. város átirata a kiállítási terület ügyében. 2. A kiállítási sz. o. részjegyeinek a sz. o. részére való adományozása.

Az E. G. E. lapfelügyelő-bizottsága dr. gr. *Bethlen* György elnöklete alatt folyó hó 7-én ülést tartott, amelyen jelen voltak dr. Szentkirályi Ákos, dr. Péter Béla, Jakab László és gy. Rosenberger Sándor. Török Bálint felelős szerkesztő, kiadó jelentést tett az Erdélyi Gazda előállítási költségeiről. A jelentés tudomásul vétele után a felügyelő-bizottság a lap hirdetési árait a következőkben állapította meg:

1 cm ³ .	---	---	---	---	2-—	Lei
200 cm ³ . en felül	---	---	---	---	3-—	"
400 "	"	---	---	---	4-—	"
600 "	"	---	---	---	5-—	"

A hirdetés 12-szeri közlése esetén 5% engedm.

" 26-szori " " 10% " "

" 52-szeri " " 15% " "

Legkisebb apróhirdetés 10 szó, ára 20 lei. Azon felül minden szó 1 lei. Az apróhirdetés szövege 50 szónál több nem lehet.

A címlapon közlendő hirdetések ára 20%-al magasabb.

Szöveg között és alatt vagy felett, szalag vagy más alakban elhelyezett hirdetések ára 10%-kal magasabb.

Mellékletek berakási és expedíálási díja a melléklet nagysága és súlya szerint külön megállapodás tárgyát képezi.

Tagoknak a fenti árakból 10% engedmény nyény nyújtandó, különösen indokolt esetekben (pld. állást kereső, állás nélküli egyéneknek) a titkár a hirdetési díjakat el is engedheti.

A bizottság a lap színvonalának emelhetése érdekében felhatalmazást adott az önálló eredeti sajtóközlemények díjazására. Gy. Rosenberger Sándor a kigazdák szakismereteinek fejlesztése érdekében tett indítványt, amelynek elfogadása után az ülés véget ért.

Irodalmi szemle.

Házi mézes tészta és méhtermékek feldolgozása című özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona szerkesztésében, negyedik kiadásban jelent meg, a budapesti badenbachi, kolozsvári, székelyudvarhelyi stb. kiállításokon arany és ezüst érmekkel kitüntetett mézes tészta leírása. A kis könyv, mely három füzet tartalmát egyesíti, a negyedik kiadásában ismerteti a gyümölcs izeknek mézzel való készítményi módját is, továbbá a mézbor, likőr, ser, ecet, valamint

arc és kézfinomító, parkett beeresztő stb. házilag való elkészítési módjait. A minden méhészt és jó gazdasszony számára nélkülözhetetlen füzetet a szerző 10 L. beküldése ellenében ajánlva postára adja. A megrendeléseket kiadóhivatalunk készséggel továbbítja.

SZÖVETKEZÉS.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület folyó évi május hó 21-én, szombaton délután 4 órákor az Erdélyi Gazdasági-Egylet Attila-utca 10. sz. alatti székházában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület minden egyes tagját tisztelettel meghívja az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés a műhelynek állami kezelésbe történt vételéről.
3. A tisztikar és választmány kiegészítése.
4. Indítványok.

Az indítványok a közgyűlés napja előtt 8 nappal az elnökséghez benyújtandók.

Cluj-Kolozsvár, 1921. ápr. 22.

Dr. Balázs Ferenc s. k. *Br. Jósioa Gábor* s. k.
ig. alelnök, főtitkár. elnök.

Állat és termény kiállítás Székelyudvarhelyen. Az udvarhelymegyei földművelés-szövetség a folyó év őszen egy nagyobb szabású állat és termény kiállítást óhajt rendezni. Körlevélben felhívja a falusi gazdaköröket, hogy hassanak oda, miszerint a kigazdák a kiállításon minél nagyobb számban vegyenek részt állataikkal és terményeikkel.

Vegyes közlemények.

A három fagyos szent csütörtök, péntek és szombaton üli név ünnepét. A hőmérő állása elég kedvező, amennyiben a minimum 10—12 C^o között mozog május 6. óta. Azt tartják, ha Gergely napkor hull a hó, Gergely rázza a szakálát, nem lesz fagy. Gergely napja előtt 1—2 nappal havazolt, reméljük, hogy a fagyos szentek ezt betudják Gergely napra és nem hagynak a gazdák számára szomorú emléket maguk után.

Méhészeti tanfolyam. A temesmegyei méhésztársaság május hó 5-től kezdődőleg méhésztan tanfolyamot nyitott.

A sajt és túró árát a háromszék megyei árvizsgáló-bizottság 14, illetve 18 L-ban állapította meg kg-ként.

Tulajdonjog igazolása állatokra. Kolozsváron minden állattulajdonosnak — a városi tanács rendelete értelmében — igazolnia kellett az állataira vonatkozó tulajdonjogát. A tulajdonjog igazolására szolgáló okmányokat az állatokkal együtt a vásártéren május 3—13 között be kellett mutatni.

Gyapju árak. Racka kg-ként 10 L. Merinó 30 L. Az árak emelkednek. A kereslet tartózkodó.

Marosvásárhelyen 12-én hajtották ki a csordát a legelőre. Legeltetési díj 2 éven aluli marháért 30 L, 2 éven felüli marháért 50 L.

100 százalékos bőrvám emelés. Az erdélyi börtgyárak a bőrvámok felemelését memorandumban kérték a kormánytól, hogy a külföldi versennyel szemben a romániai bőrpar versenyképes legyen. A kormány május hó 1-től a vámost erre 100%-al felemelte. A vámok emelését a gazdaközönseg eddig nem érezte a nyera bőr árakon, amelyekre emelő hatással kell legye-

nek a magasabb díjtételek. Ma a nyers marhabor árak 8—12 L között váltakoznak kg.-ként.

A műtrágya gyártás Erdélyben virágzó ipar volt, ma részben szünetel, részben redukált üzemmél folyik. Ennek oka egyrészt a kellekek és szállítási eszközök hiánya, másrészt a fogyasztás természetes csökkenése, a kiviteli nehézségek, valutáris differenciák stb.

A szőlőmunkásbéreket egységesen állapították meg a tavasszal az aradi szőlő birtokosok. Ezek az árak, amelyeket magukra nézve kötelezőknek ismertek el, május hóra a következők: kapás órábère 1 L, kötözőé 80 b. permetezőé 150 L.

Az udvarhelymegyei szeszgyárosok Szöllőssy Samu kezdeményezésére elhatározták, hogy Székelyudvarhelyen egy finomító gyárat állítanak fel.

HIRDETÉSEK.

Meghívás. Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó birdai hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja, 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község-házában *rendes közgyűlést* tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy amennyiben ezen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy a június hó 21-én d. u. 3 órakor ugyanazon helyen újabb közgyűlés fog tartatni, mely a napirendbe felvett tárgyakban a megjelentek számára való tekintet nélkül, érvényesen fog határozni. Napirend: 1. Az 1918., 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Az 1918., 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Az 1918., 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelmekről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság 7 tagjának választása. 6. A felügyelő-bizottság 3 tagjának választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. évi január hó 1-én a tagok száma 186, üzletrészeinek száma pedig 260 volt, az évfolyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel, 1910. év végén 187 tag 262 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Birdán, 1921. május hó 1-én. *Az igazgatóság.* 3313

Aradszentmárton községi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 22-én d. u. 2 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében, meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 509, üzletrészeinek száma pedig 9483 volt; az év folyamán belépett 496 régi tag 6310 üzletrésszel és 7 új tag 12 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Aradszentmárton, 1921. április hó 26-án. *Az igazgatóság.*

Csikszereda és vidéke tisztviselőinek fogyasztási és értékesítő szövetkezte 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 4. Tiszta jövedelemlről való

rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 704, üzletrészeinek száma pedig 3045 volt; az év folyamán belépett 4 tag 319 üzletrésszel, kilépett 58 tag 790 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Csikszereda, 1920. december hó 31-én. *Az igazgatóság.*

Jobbágytelkei fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. máj. 22-én d. u. 4 órakor az iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 152, üzletrészeinek száma pedig 876 volt; az év folyamán belépett 2 tag 584 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Jobbágytelke, 1921. március hó 23-án. *Az igazgatóság.*

Végyvári fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 22-én d. e. 11 órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés június hó 5-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 316, üzletrészeinek száma pedig 1513 volt; az év folyamán belépett 6 tag 18 üzletrésszel, kilépett 12 tag 21 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Végyvár, 1921. február hó 22-én. *Az igazgatóság.*

Illyefalvai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. máj. 22-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében, meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netáni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 93, üzletrészeinek száma pedig 2132 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Illyefalva, 1921. február hó 20-án. *Az igazgatóság.*

Kézdikővári fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 22-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 134, üzletré-

szeinek száma pedig 521 volt; az év folyamán belépett 1 tag 46 üzletrésszel, kilépett 16 tag 37 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Kézdikővár, 1921. március hó 5-én. *Az igazgatóság.*

Bonyha vidéki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én délután 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében, meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május hó 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 143, üzletrészeinek száma pedig 282 volt; az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel, kilépett 8 tag 29 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Bonyha, 1921. március hó 8-án. *Az igazgatóság.*

Kézdicszentléleki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én délután 4 órakor a község-házánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 213, üzletrészeinek száma pedig 3123 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Kézdicszentlélek, 1921. február hó 15-én. *Az igazgatóság.*

Érkörösi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a ref. iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május hó 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 109, üzletrészeinek száma pedig 346 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Érkörös, 1920. december 31-én. *Az igazgatóság.*

Szalárd és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 826, üzletrészeinek száma pedig 3833 volt; az év folyamán belépett 11 tag 19 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben

kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Szalárd, 1920. december hó 31-én.

Az igazgatóság.

Kolozs és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor az iskolában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1910. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 410, üzletrészeinek száma pedig 800 volt; az év folyamán belépett régi tag 49 üzletrésszel, kilépett 28 tag 49 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Kolozs, 1921. április hó 10-én.

Az igazgatóság.

Alsószentmihályi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 2 órakor az iskolánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24. §-a értelmében, meghívotnak. Ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 194, üzletrészeinek száma pedig 223 volt; az év folyamán belépett 3 tag 4 üzletrésszel, kilépett 4 tag 6 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Alsószentmihály, 1921. márc. hó 20-yn.

Az igazgatóság.

Csegezi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május, hó 29-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 203, üzletrészeinek száma pedig 462 volt. A Felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Csegez, 1921. március hó 2-án.

Az igazgatóság.

Böloni fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 22-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 155, üzletrészeinek száma pedig 350 volt; az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel, kilépett 1 tag 2 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthe-

lyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Bölon, 1921. március. hó 6-én.

Az igazgatóság.

Válaszuti fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor az iskolánál 1918., 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918., 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918., 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919., 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1918., 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 67, üzletrészeinek száma pedig 502 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Válaszút, 1921. április hó 3-0án.

Az igazgatóság.

Fogarasi tisztviselők fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május 29-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 438, üzletrészeinek száma pedig 1291 volt; az év folyamán kilépett 39 tag 81 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Fogaras, 1911. január hó 24-én.

Az igazgatóság.

Bodándi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 4 órakor a község házában 1918., 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918., 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1918., 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1918., 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 245, üzletrészeinek száma pedig 1211 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Bogdánd, 1921. február hó 25-én.

Az igazgatóság.

Énlakai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május 29-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 164, üzletrészeinek száma pedig 217 volt; az év folyamán belépett 6 tag 14 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság

által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt: Énlaka, 1921. március hó 22-én.

Az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

F. Á. Vajdahunyád. A földreformügyi törvényt amint hiteles román szövegben megjelent lefordítottjuk és vagy az E. G. melléklete gyanánt, vagy külön füzet alakban kiadjuk.

Az E. G. E. tagjai részére megállapított kedvezményes árak!

	Lei
Rézgalic 98—99 %	14.— kilónként
Raffiaháncs I. Majunga	16.50
Kénpor	8.—
Rézkénpor Schlössing	11.—
Szőlőpermetező eredeti Vermorel	850.— drb.-ként
Szőlőpermetező bécsi	575.—
I. steyer kasza 75—90 cm.	28.—
Sodronyszeg minden méretben	12.— kilónként
Fedélpépszeg, onozott	15.—
Szénavilla préselt, acél	6.— drb.-ként
Acélvilla 3 águ	28.—
Acélvilla 4 águ	31.—
Lópatkó, vasalásra készen	6.60 kilónként
Lópatkószeg	105.— 1000 drb.

HANN ÉS TÁRSA

Gég- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

Gazdasági gépek, műszaki cikkek, vasárak nagy raktara. 3310

Kolozsvár, Heltai-utca 3. sz.
Sürgöncim: „Technica”, Telefon: 2—36.

Gyárak, Fűrészek, Malmok!

Külföldi gyarmányokkal minden tekintetben versenyképes olcsó

La gödör (cseres) és chrom-cserzésű gépszijak, chrom és timsós varró és kötőszijak, valamint mindenfajta technikai bőrök kaphatók a

Renner Testvérek és Társai

Görgyár Részvénytárs.-nál.

Cluj — Kolozsvár.

Gépszijak vízesen nyújtottak!

3300

120 darab fekete bárnyos anya juh

eladó

Cim: Palló Imre gazdasága Kolozs.

Eladó 8-as gőzcséplő készlet.

Elevátor, herefejtő és teljes felszereléssel, továbbá 2 járatu malom berendezés és 1 drb. kézi széna prés.

Felvilágosítást ad Szappanos Miklós Tötör, posta Nagylklód. 3314

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alaptőkéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

3303